

УТВЪРДИЛ:

Директор: /Цеца Коева/

ПРОГРАМА

**ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА
ПРИБОЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ
ГРУПИ В ПТГ “Васил Левски “ – Видин**

за

2022 / 2023 г.

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на дата 12.09.2022 г. с Протокол № 12, утвърдена със Заповед № 928 от 12.09.2022 г.

I. Въведение:

Съвременното образование изисква адекватно отношение към различието и индивидуалните особености на децата от всички възрастови групи с цел, да се преодолее социалната и образователна изолация. Това налага прилагането на нови критерии и методики, които трябва да са доминиращи в българското образование. Новите подходи ще осигурят обща и допълнителна подкрепа и равен достъп за развитие на потенциала на ученици със специални образователни потребности, двуезични, чуждоезични, както и деца в риск с цел тяхната пълноценна личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

Тази програма се създава въз основа на Закона за предучилищно и училищно образование /чл.63, ал.1, т.9/.

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на следните основни държавни приоритети:

Изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всеки ученик за личностно развитие, успешна реализация и социализация ;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование за всеки ученик;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на ученици със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално приобщаване на ученици с девиантно поведение;
- разширяване на обхвата на училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област в различните области на училищния живот за всички ученици от уязвимите групи.

II. Нормативна основа на училищната програма:

- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Държавен образователен стандарт за приобщаващото образование.

- Национална стратегия за осигуряване на равни възможности на хората с увреждания 2008-2015 г.
- Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 – 2020)
- 2000 Европейската социална харта /рeвизирана/;
- 1992 – Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
- 1970 – Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;

Настоящата програма има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи.

III. Цели на програмата:

Настоящата програма има за цел да предостави равни възможности за приобщаване на учениците от уязвими групи, да спомогне за подобряване на качеството им на живот, недопускане на дискриминация спрямо тях, осигуряване на пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

1. Пълноценна социализация и адаптация на ученици със СОП, двуезични, чуждоезични и деца в риск.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование на всички ученици от уязвими групи.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на учениците от етническите малцинства

IV. Анализ на училищната среда.

Традиционно в училището се изграждат и провеждат политики за:

- Съзнателно изграждане на толерантно отношение в учениците, учителите, родителите и работещите в училището спрямо децата от уязвимите групи
- В часа на класа се предвиждат теми, свързани с интеркултурното разнообразие
- Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация.
- При децата от уязвимите групи се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.
- Всяка учебна година се създават индивидуални училищни екипи за подпомагане и приобщаване на всяко дете от уязвимите групи

- Извършва се редовна диагностична и консултативна дейност
- Изготвят се индивидуални образователни програми
- Училището разполага с достъпна архитектурна среда

V. Водещи принципи при реализиране на програмата:

- Гарантиране на равен достъп до качествено образование за всеки ученик
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- Съхраняване на личностното многообразие
- Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:
  - Пълноценна социализация на учениците със специални образователни потребности в училищната среда
  - Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.
  - Изграждане на положителни нагласи към включващо обучение в различните общности – учители, ученици и родители.
    - Създаване на условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности чрез изграждане на подкрепа

VI. Мисия и визия за предоставяне на равни възможности и приобщаване на ученици от уязвими групи.

1. 1. Мисия:

Учениците на училището са смисълът, отговорността и гордостта на цялата педагогическа колегия. Възпитаниците ни са огледалото, което отразява действията на преподавателите за създаване на единна общност. Подкрепата, която оказваме за приобщаването на ученици от уязвими групи, е примерът, който искаме да дадем на поколението след нас.

ПГТ „Васил Левски“ е институция с традиции и изграждане на ценностни качества и личности. В основата на нашата философия е обединяване на всички ученици под лоното на качественото и приобщаващо образование.

1. 2. Визия:

- Педагогически и административен персонал:

Педагогическата и административна колегия на училището е доказала многократно през годините желанието и толерантността на практика да помага безвъзмездно на всички ученици, нуждаещи се от подкрепа. Преподавателите и работещите в училището са отзивчиви, добронамерени и разбиращи. Водещо място работата е добруването и благополучието на децата, училищният екип се стреми да работи в полза на учениците за тяхната социализация и професионална реализация.

Преподавателите са с висока професионална квалификация, имат богат професионален и житейски опит, усъвършенстват професионалните си умения чрез квалификации, които могат да повишат професионалните им качества.

- Материална база:

Достъпна архитектурна среда - училището разполага с рампа за нуждаещи се деца с увреждания.

Има на разположение и ресурсни учители от РЦПППО Видин.

Учебно – технически средства – в двете сгради отговаря на съвременните изисквания за качествено общообразователно и професионално образование.

VII. Дейности и задачи за постигане на целите на програмата:

1. Изграждане на позитивен психологически климат в училищната среда, толерантност на общността, интегриране и подпомагане на учениците от уязвимите групи.
2. Работа с родителските общности за преодоляване на негативно отношение към ученици от уязвими групи с различни проблеми.
3. Осигуряване на условия за подкрепяща среда, която да стимулира успешната адаптация и социализация на учениците от уязвимите групи.
4. Определяне на условията и реда за постъпване на учениците от гореспоменатите групи в училището и осигуряването на равен достъп до образование.
5. Създаване на училищни екипи за подкрепа на индивидуално и личностно развитие (ЕПЛР) на учениците, които ще провеждат целогодишно общи и индивидуални срещи за диагностика и проследяване на развитието на учениците от уязвимите групи.
6. Изготвяне на критерии за определяне на индивидуалните възможности и ключови компетентности на всеки ученик от уязвимите групи.
7. Определяне вида на оценяване знанията и уменията на децата с нужда от обща и допълнителна подкрепа за приобщаващото образование, според индивидуалните им възможности.
8. Въз основа на чл.76, ал.4 от ДОС за Приобщаващото образование, ЕПЛР определя рамка за оценка на всеки ученик, според индивидуалните му възможност и потребности.
9. Определяне структурата, условията и реда за утвърждаване на индивидуалните учебни планове на ученици от уязвимите групи.
10. Осигуряване на допълнителна работа с ученици със СОП, ученици от етнически малцинства, чуждоезични.
11. Създаване на условия за развитието на умения и способности на ученици с

изявени дарби от уязвимите групи.

12. Повишаване квалификацията на педагогическите кадри, работещи с ученици от уязвимите групи.

План - график за дейностите

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Създаване на Училищен екип за подкрепа на личностно развитие на учениците през учебната 2022 / 2023 г. със заповед на директора	01.10.2022г	Директор	
Изготвяне на План-програма за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвимите групи.	До 15.10.2022г.	Училищен екип	
Идентифициране на ученици от уязвими групи, които имат необходимост от обща подкрепа	м.октомври и при необходимост през цялата уч.година	училищен координатор, ОМ Класни ръководители	Доклад от класните ръководители
Създаване на индивидуални Екипи за всеки ученик, нуждаещ се от обща и допълнителна подкрепа	м. Септември-октомври и при необходимост през цялата уч.година	училищен координатор, ресурсен учител, класен ръководител, учители	заповед
Оценка на потребности на учениците от уязвимите групи	От 01.10.22г. до 01.11.22г.	Класни ръководители	
Изготвяне на Индивидуални образователни програми	до 15.10.22.	Училищен екип, ресурсен учител,ОМ	

Диагностика и проследяване на развитието на учениците от уязвимите групи, Провеждане на регулярни индивидуални екипни срещи	постоянен	Училищен екип за подкрепа и личностно развитие	
Провеждане на заседания на Училищния екип за подкрепа на личностното развитие на учениците	I-во заседание – До 30.09.22 г. II- ро заседание – 30.11.22 г. III – то заседание- 30.01.2023 г. IV- то заседание – 30.03.23 г. V- то заседание- 30.05.23 г.		Заседания на целия Училищен екип ще се провеждат допълнително при необходимост
Включване и разпределяне на ученици от уязвими групи в клубове и дейности по интереси в училището		Кл.ръководители	Занимания по интереси
Кариерно ориентиране и консултиране на ученици от уязвимите групи	постоянен		
Превантивни мерки за недопускане отпадане от училище	целогодишно	Директор, учители,	
Стимулиране участието на ученици с изявени дарби	целогодишно,	Класни ръководители,	

Участие в състезания и олимпиади		Старши учители	
Награждаване на изявени ученици, допринесли за издигане престижа на училището		директор	Решение на ПС

Доклад – анализ на училищния екип	До 15.07.2023		Представяне на ПС
-----------------------------------	---------------	--	-------------------

VII. Устойчивост на план – програмата:

Устойчивостта на програмата ще се измерва чрез осигуряване на трайно и дългосрочно проследяване на постигнатите резултати.

Институционална устойчивост:

1. Придобитият опит по време на изпълнение на дейностите по програмата ще бъде използван за бъдещо интегриране и приобщаване на ученици от уязвими групи в училището.
2. Изработеният практически модел ще ни помага и в бъдеще да решаваме конкретни възникнали проблеми и ключови въпроси, съпътстващи живота, здравето и развитието на ученици от уязвими групи.
3. Работата на Училищния екип с учениците от уязвими групи, останалите ученици в училището, родителите и педагогическата колегия ще затвърдяват толерантното отношение и равнопоставеност - една от основните политики на училището.

Ефекти по отношение на целевите групи:

1. Успешното реализиране на програмата ще даде възможност за приобщаване на учениците от уязвимите групи към училищната и социална среда и те ще могат да развият умения, знания и самочувствие за бъдеща социална, творческа и образователна дейност.
  2. Предоставянето на равен достъп до образование ще засили мотивацията за включване в образователния процес.
  3. Учениците с различни уязвими групи ще имат възможност да участват в общи дейности с останалите ученици. Програмата осигурява контакти, приемственост, приятелство и взаимопомощ между учениците.
  4. Повишената информираност на родителите и включването им в екипите, ще повиши тяхната ангажираност, ще ги превърне в активни партньори в училищния живот и образователния процес, ще ги стимулира да подкрепят и насърчават своите деца.
- Срок за изпълнение на програмата е учебната 2022-2023 година.
  - Програмата се актуализира в началото на всяка учебна година, в случаи на значителни промени в организацията на работа в училището или на нормативните актове за основно образование.
  - С програмата са запознати всички членове на колектива.